UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Jn epiphania Eua[n]geliu[m]. Cu[m] natus esset iesus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

Visual Library

A a ❡ Cũ natu s eſſet ieſus. ſupple dul/
cis ſaluator de Maria virgine ſm huma
nitatem. b ❡ In bethleem iudę. Sor
ra. Hoc dicitur ad differentiam alterius
Joſ.19.b. bethleem quę eſt in galilęa in tribu çabu/
lon: de qua habet
in libro Joſue.
c ❡ In diebus
herodis regis.
ſcilicet Aſcalonite
qui fuit gentilis et
idumęus/ et primus
rex alienigena i hie
ruſalẽ/ et ſuper po
pulum iudaicũ cõ/
ſtitutus. Pro quo
ſciendũ/ ꝙ tres fu/
erunt herodes/ ſci/
licet aſcalonita/ an
tipas et Agrippa.
Unde verſus. Aſ/
calonita necat pue
B ros/ Antipa Joan
nem. Agrippa Ja
cobum: mittens in
carcere Petrum.
Item ſciendum ꝙ
chriſtus tunc tẽpo
ris natus eſt/ cum
primo ablatum fuit
regnum a iudeis: et
quãdo alienigena
regnauit: vt imple
retur prophetia Ja/
Gen.49.b cob: Non auferet
ſceptrũ de iuda/ nec dux de femore eius/
donec veniat qui mittẽdus eſt. Et a tem/
pore quo iacob prophetauerat propheti
am illã fluxerunt mille. clv. anni. d ❡ Ec/
ce magi ab oriente. qui dicũtur magi
propter magnitudinem ſapientię et ſcien/
tię. e ❡ Venerunt hieroſolymam.
Scdm glo. eo ꝙ crediderunt/ quia talis
puer nõ niſi in vrbe regia naſci debuiſſet.
f ❡ Dicentes: vbi eſt qui natus eſt
rex iudeorum. Chriſtus rex iudeorum
eſt dictus: quia ad ipſos ſpecialiter ẽ miſ/
Mat.15.c ſus: vt dicit euangelium. Non ſum miſ/
ſus niſi ad oues q̃ perierunt domus iſra/

Cum natus eſſet ie
§ ciuitate da/uid ſm prophetiã
a ſus i bethle/
b em iudę i di
§ idumei q̃ nõ fuit de gente iu deorum.
c ebus herodis
d regis. Ecce
§ ſapientes duces et reges
e magi ab oriẽte venerũt hieroſoly
§ interrogant quaſi rem omnibus no tiſſimã et placidiſſimã.
f mã dicẽtes: Ubi eſt q̃ natus eſt
§ merito eius: quia nouiter creata: vt oſtenderet puerũ nouiter natum
rex iudeoꝝ? vidimus enim ſtellam g
§ quia diuinã in eo cognouim⁹ naturã per il/luſtrationẽ et informationẽ iſti⁹ q̃ loquebat de ſtella
eius in oriẽte: et venim⁹ adorare
§ aſcalonita
eum. Audiens autẽ herodes rex h

rael. Itẽ quia cũ eis nutritus et cõuerſatus C
eſt/ ſcilicet naçareth. Notandum ꝙ ille ti
tulus a tribus regibus eſt hodie nunciatus/ Lu.4.c.
tus: et a pilato in die paraſceues confir/
matus: quando fecit ſcribi titulũ/ et cruci
affigi: Jeſus naça/
renus rex iudeoꝝ.
g ❡ Vidim⁹ enim
ſtellã eius in ori
ente: et venimus
adorare eũ. Vñ
Aug⁹ dicit: Magi
traditionem Bala
am ſequebant/ qui
dixit: Orietur ſtella Nu.24.c.
ex iacob. Et etiam
ſm Chryſ. Cũ ma
gi ſup mõtem qui
dicitur victorialis/
conſiſterent: et de/
um adorarent: ſtel
la inſtar pueri cru/
cẽ in capite haben
tis eis apparuit: ex D
cuius aſpectu erãt
valde gauiſi: vt ſu
is temporibus me
ruerint videre ſtel
lam illam quã pro
pheta Balaã lon/
gis tẽporibus an/
te predixerat: et ſta
tim arripiẽtes iter
ſtella antecedente
eos venerũt ad pu
erũ adorandũ/ et munera ei offerenda. Et
illa ſtella nõ tm̃ in nocte/ ſed etiam in me/
dia die apparebat: et ſolis radios vicit in
claritate: quod nõ eſt virtutis aliarũ ſtel/
larũ. Fulgentius. Puer natus nouã ſtel
lam fabricauit. Sz quomodo in. xiij. die
bus tam cito venerũt ab oriente in hieru
ſalẽ quę eſt in media parte ſita? Reſpon/
dit Remigius: ꝙ puer ad quẽ iuerũt: po/
tuit eos tam in breui ſpacio tẽporis redu
cere. Unde Aug⁹ dicit: ꝙ tres magi iter
vnius anni xiij. dieb⁹ peregerunt. h ❡ Au
diens autẽ herodes rex. ſcz regem na
tum iudeis de genere iudeorum: cum ipſe

E eēt idume⁹ ꝛ de alia gēte. a ¶ Turba. ē. timēs ne regno reuoluto ad iudeos: ipſe expelleret a regno: ꝛ ſemē ei⁹ poſt ipm: iō ſm Greg. ſup Mat. codices quib⁹ gene/ alogia iudeoꝝ texitur/ cremauit. b ¶ Et oms hieroſoly/ ma cū illo. cauſa timorꝭ: ne rex nat⁹ regiones ꝛ popu/ lum vexaret et ag/ grauaret. c ¶ Et cōgregās omes ꝓnci. ſacer. ꝛ ſcri bas populi. qui erāt leg. doctores. d ¶ Sciſcitaba. ab eis vbi chri/ ſtus naſceretur. At illi. ſicut peri/ ti in lege. e ¶ Di/ xerunt: In beth leē iude: Sic eñ ſcptū eſt per pro

Mich. 5. a phetā. Micheā.

F f ¶ Et tu beth/ leem terra iuda: nequaqꝫ mi. es in ꝓncipibus iu da: ex te ei exiet dux/ q regat po/ pulū meum iſrl'.

Ps. 47. c Uñ ꝓpheta. Ipſe reget nos i ſecula. Unde Leo papa. Chriſtus qui ſerui formā acceperat: ꝛ non venit iudicare ſed iudicari: bethle em pręelegit nati/ uitati: et hieroſoly mam paſſioni. g ¶ Tunc hero/ des. Ly. Cognito loco natiuitat' chri ſti ꝛ ex eoꝝ reſpon ſione. h ¶ Clam vocatis magis diligēter didicit ab eis tēp. ſtelle q apparuit eis. Dicit eñ clā. i. occulte: cū eēt alienigena nō cōfidebat de iudeis: ꝛ ideo voluit ſuum cōſilium eos latere. i ¶ Et mittēs illos in bethleē/ dixit Ite ꝛ diligēter interrogate de pue/

ſ propter regē natum ſ adulando regi
a b turbat⁹ eſt: ꝛ oīs hieroſolyma cū
ſ vocauit
c illo. Et cōgregās oēs principes
ſ doctores ſ .i. didicit vel in
d ſacerdotū ꝛ ſcribas ppl'i: ſciſcitā
terrogauit. ſ ſm ꝓphetas
batur ab eis vbi chriſt⁹ naſcere/
e tur. At illi dixerunt: In bethleē
ſ micheam
iude. Sic eñ ſcriptū eſt ꝑ ꝓphe
ſ illius tribus
f tam: Et tū bethleē terra iuda ne/
ſ ſcʒ licet pua ſis in ambitu muroꝝ. ſ i. i excellē tia dignitatis ꝓncipū tribus iuda.
quaqꝫ minima es in ꝓncipib⁹ iu/
ſ ꝑ natiuitatē. ſ chriſtus
da. Ex te eñ exiet dux qui regat
ſ ſub diuinis mādatis ſ poſtqꝫ audierat ꝓ/ phetā ꝛ ſignum.
g populū meū iſrl'. Tūc herodes
ſ ſecrete. ſ tribus viris ſapientibus
h clām vocatis magis: diligēter di
ſ apparitionis
dicit ab eis tempus ſtelle que ap
paruit eis. Et mittēs illos i beth i
ſ callide
leem dixit: Ite ꝛ diligēter inter/
rogate de puero: ꝛ cū inuenerit/
ſ intimate ſ mētitus eſt: qꝛ intendebat eū occidere: ꝛ cū illo tres magos.
renūciate mihi: vt ꝛ ego veniens
adorem eum. Qui cū audiſſent k
ſ ad querendū puerū
regē abierūt. Et ecce ſtellā quaꝫ l
ſ etiā perdiderūt ſ iterum apparuit et
viderāt in oriēte: antecedebat eos
ſ diuerſorum
vſqꝫ dū veniens ſtaret ſupra vbi m

ro: et cū inuene/ ritis renunciate mihi: vt et ego veniēs adorem eū. Ly. ſpōdet fal ſum obſequiuꝫ: vt facilius eos decipi at: et ad redeundū ad ipſum inducat. Raba. Fixit ſe vul tu ꝛ verbis eū ad/ orare velle: quem inuida cogitatione tractabat occidere k ¶ Qui cum au. regē abie. re/ cedētes de hierl'm vt irent ꝯſus beth leem. l ¶ Et ecce ſtel. quā vi. i or. an. eos. vñ Chry. ſup Matt. Ex hoc oñdit: qꝛ cuꝫ ſtella duxiſſet magos in hierl'm: abſcōdita ē ab eis: vt relicta ſtella cogerent de chriſto īterrogare: vt ipſi magi q pri/ us fuerāt cōmoni/ ti celeſti ſigno: con firmarent ex dicto ꝓphetico/ ꝛ ex do/ ctoꝝ hebraicoꝝ re ſponſo: ſic iā ē. di/ ctū eſt. m ¶ Uſqꝫ dū veniens ſta/ ret ſup. vbi erat puer: Stetit enim ſuper caput pueri: quaſi di. hic eſt: vt quia loquēdo mō/ ſtrare non pote/ rat: ſtando mōſtra/

B

h

§ ſ.ʒ intus. § magi
erat puer. Videntes autē ſtellam
§ valde magna leticia.
gauiſi ſūt gaudio magno valde
§ deſcenderunt dromedarios
a b Et intrātes domum: inuēnerunt
§ ieſum gratioſum.
puerū cum maria matre eius. Et
§ proſtrauerunt ſe: et § latria oratione.
c ꝓcidentes adorauerūt eum. Et
§ poſtq̄ aperuiſſent theſauros. § puero.
d apertis theſauris ſuis/ obtulerūt ei
§ regia. § regi. § deo. § mortali homini.
munera/ aurū/ thus/ ⁊ myrrham:
§ poſtq̄ accepiſſent reſponſum ab angelo.
Et reſpōſo accepto in ſomno/ nē e f
§ qui parauerat eis inſidias.
redirent ad herodē: per aliā viaʒ
§ .i. puinciā vel regnū aut patriā.
reuerſi ſunt in regionem ſuam.

A ret. a ¶Et intrātes domū. i. diuerſoriū vbi puer natus fuerat. b ¶Inuenerūt puerū cū maria matre eius. pie credit̄ cū beata virgo ante diuerſoriū eq̄tatum magnuʒ vidiſſet: recepit puerū de ꝑſepio ſup gremiū ⁊ in brachia ſua: vt ſic ſe matrem pueri oſtēderet. Rabanus. Diuino autēʒ nutu factum eſt: ꝙ abiret ioſeph: ne aliqua occaſio male ſuſpitiōis daretur gētib⁹. c ¶Et ꝓcidentes adorauerūt euʒ. Lyra. ex quo patet ꝙ cognouerīt ipſius diuinitatē ꝑ diuinam reuelationē. Cum enī viderēt pueruʒ pānis vilibus inuolutū i gremio pau-
B peris matris poſitū: nullum regiē dignitatis hūane habentē ſignū: nō veriſimile eſt ꝙ taleʒ reuerētiā ei exhibuiſſent: niſi aliquid ſupra hominē cognouiſſent. Vn̄ Chryſ. Puer viderūt hominē: ⁊ agnouerūt redēptorē illumiati in fide: credētes hunc puerū eſſe ſaluatorem mūdi quē queſierāt. d ¶Et apertis theſauris ſuis: obtulerunt ei munera: aurum/ thus ⁊ myrrham. Lyra. Iſta tria obtulit quilibet iſtorum: ſcilicet aurū ad ſuſtētationem pauperis matris et filij: thus cōtra fetorem loci: myrrham ad cōſolidāda mēbra pueri. Itē per aurum ſignificabāt regiā dignitatē: ꝑ myrrhā hominis mortalitatē: q2 myrrha ſolēt inuugi corpa mortuoꝝ: ꝑ thus ipſi⁹ diuinitatē: q2 thus ad honorē diuinū concremat̄. Itē: q2 magi a puero habuerūt triplicem ſubam. ſ. corp⁹/ aīam/ ⁊ res tpales. Fecerūt igit̄ homagiū regi puero nato de corpore: q2 pciderūt: in quo notatur coruʒ

C magna humilitas: et in hoc reprehēditur ſuperbia illorū chriſtianoꝝ: qui nō flectūt genua ſua in eleuatiōe corporis chriſti in miſſa. De anima: quia adorauerūt euʒ: in quo notatur eorum fides. De ſubſtātia tēporali: q2 ei munera obtulerūt. Plus enim nō habet homo niſi corpus animaʒ ⁊ temporalia. Seq̄t̄: e ¶Et reſponſo accepto. ſcilicet per angelū. f ¶Ne redirent ad herodē: ꝑ aliam viaʒ reuerſi ſunt in regioneʒ ſuā. Ly. ſcʒ pacto obſequio deſcēderūt ad mare: et tamē ꝑ nauem tranſfretantes abierunt in tharſim. Qd̄ co-
D gnoſcens herodes irat⁹: poſtea naues tharſenſiū incēdit: ſm̄ ꝙ fuit prophetatū per dauid. In Ps.47.b
ſpū vehemēti cōteres naues tharſis. Vn̄ circa ꝑſens euāgeliū/ vbi dicitur: In diebus herodis regis. Hic querit̄ q̄re nō dixit: in diebus octauiani ceſaris. Reſpōſio. Euāgeliſta hoc dixit: vt videat̄ impleta ꝓphetia iacob/ vbi habet̄: Nō auferet̄ Gen.49.b
ſceptrum de iuda/ ⁊ dux de femore ei⁹: donec veniat qui mittēdus eſt. Sʒ iā ablatū erat ſceptrum de iuda: quia iſte herodes erat alienigena: ⁊ erat primus rex iudeorum: ⁊ ſic euangeliſta probat chriſtum veniſſe ex triplici prophetia Iacob: qui ꝓphetauerat tēpus chriſti: vt iā dictuʒ eſt. Et ex ꝓphetia Michee: q̄ ꝓphetauit de loco: vt patet hīn euāgelio. Et tu bethleem terra iuda ⁊c. Et ꝓphetia Balaā: q̄ ꝓphetauit de ortu ſtelle: vt patet in libro Nūe. Orient̄ ſtella ex iacob. Manifeſtum eſt er- Nu.24.c
go chriſtum natum eſſe: cum oēs iſte tres prophetie vno tempore ſunt implete.